

**«Söwda-senagat palatasy hakynda» Türkmenistanyň kanuny
2015-nji ýylyň 28-nji fewralynda kabul edilen № 183-V
Türkmenistanyň Kanuny esasynda güýjüni ýitiren diýip ykrar
edilen.**

TÜRKMENISTANYŇ

KANUNY

Söwda - senagat palatasy hakynda

(Türkmenistanyň Mejlisiniň Maglumatlary, 1993 ý., № 9-10, 95- madda)

(Türkmenistanyň 23.09.1994 ý. № 968-XII we 31.03.2012 ý. № 297-IV Kanuny esasynda girizilen
üýtgetmeler we goşmaçalar bilen)

Şu Kanun Türkmenistanyň Söwda - senagat palatasynyň döretmegiň umumy hukuk, ykdysady we sosial esaslaryny kesgitleýär, onuň işiniň guramaçylyk - hukuk taýdan formalaryny hem ugurlaryny belleýär, Söwda- palatasyny döwlet tarapyndan goramagyň, goldamagyň çärelerini kesgitleýär.

Türkmenistanyň Söwda-senagat palatasynyň agzalarynyň palatanyň agzalarynyň palatanyň agzalygy bilen baglanyşygy bolmadyk işi bilen meşgullanan halatynda olara şu Kanunyň güýji ýaýramaýar.

I bölüm.

UMUMY DÜZGÜNLER

1-nji madda. Söwda-senagat palatasy hakynda düşünje

Söwda –senagat palatasy, eýeçiligiň dürli görnüşlerine garamazdan kärhanalary, guramalary, telekeçileri (mundan beýläk - palatanyň agzalary) birleşdirýän jemgyýetçilik-

hojalyk guramasy bolup durýar, ol şolaryň bähbitlerini aňladýar we goldaýar.

«Söwda-senagat palatasy» diýen at we şonuň esasynda dörän sözler we söz düzümleri diňe şu Kanunyň düzgünlerine laýyklykda döredilen hemem Türkmenistanyň Söwda-senagat palatasynyň sistemasyna girýän guramalaryň atlarynda ulanyp bilner. Beýleki guramalaryň adynda «söwda palatasy», «senagat palatasy» ýa-da «söwda-senagat palatasy» ýaly sözleri ulanmaga haky ýokdur hem-de şol sözleri öz içine alýan dürli düzümlü ady bolan guramalar döwlet belligine alynmaga degişli däldir.

2-nji madda. Söwda - senagat palatasy hakyndaky kanunçylyk

Söwda-senagat palatasy hakyndaky kanunçylyk şu Kanundan we Türkmenistanyň beýleki kanunçylyk aktlaryndan ybaratdyr.

3-nji madda. Söwda-senagat palatasynyň maksady we wezipesi

Söwda - senagat palatasy Türkmenistanyň ykdysadyýetiniň ösmegine, onuň dünýä hojalyk sistemasyna birikmegine, hazirki zaman senagat, maliýe we söwda infrastrukturasynyň kämilleşdirilmegine, telekeçilik işleri üçin amatly şertleri döretmäge, telekeçileri olaryň partnerlary bilen gatnaşyklaryny sazlaşdyrmaga, telekeçiligiň formalary ähli görnüşleriniň hemme taraplaýyn giňelmegine, Türkmenistanyň beýleki döwletler bilen söwda-ykdysady we ylmy-tehniki gatnaşyklarynyň ösmegine hemaýat etmek maksatlary üçin ýöredilýär.

Türkmenistanyň söwda – senagat palatasy şu esasy meseleleri ýerine ýetirýär:

- hojalyk işlerini amala aşyrmak bilen bagly bolan meseleler boýunça Palatanyň agzalarynyň wekili hökmünde, şol sanda daşary ýurtda, olaryň bähbitlerini goraýar we olara kömek edýär;

- regionlaryň, kärhanalaryň we aýratyn pudaklaryň ykdysady bähbitlerini göz önünde tutup, telekeçilik işiniň ösmegine hemaýat edýär;

- Palatanyň agzalarynyň arasynda özara gatnaşygy, olaryň döwlet we onuň organlary bilen, şeýle hem sosial partnerlarynyň özara gatnaşygyny ýola goýýar;

- Telekeçilik işleri üçin, şol sanda daşary ýurtlarda hünär taýdan okadylmagyny, specialistleriň stažirovka geçmegini we bilim bermegiň başga görnüşlerini ýola goýýar;

- Harytlaryň we hyzmatlaryň eksportynyň ösmegine hemaýat edýär, Palatanyň agzalaryna daşky bazarda operasiýalary geçirmekde we hyzmatdaşlygyň täze görnüşlerini özleşdirmekde praktiki kömegi berýär;

-Palatanyň agzalarynyň we olaryň partnerlarynyň arasynda ýüze çykýan dawaly ýagdaýy düzgünleşdirmäge hemaýat edýär;

- Türkmenistanyň we daşary ýurtlaryň ýuridiki we fiziki taraplarynyň tabşyrygy boýunça Türkmenistanyň patent edarasynda bellik etmek üçin gerek bolan dokumentleri taýarlamagy amala aşyrýar;

- Türkmenistanyň we daşary ýurt döwletleriniň ýuridiki we fiziki taraplarynyň tabşyrygy boýunça harytlaryň hiline, sanyna we toplumlanyşyna gözegçilik boýunça, şeýle hem önümiň we emlägiň bahasyny kesgitlemek boýunça ekspert barlagyny geçirýär;

- Harytlaryň we hyzmatlaryň gelip çykyşy barada şahadatnamalara, Türkmenistanda ýerleşýän ýuridiki taraplaryň gollaryna güwä geçýär, harytlaryň we hyzmatlaryň eksporty bilen bagly bolan başga dokumentleri resmileşdirýär, daşary söwda geleşikleriniň we Türkmenistanyň halkara şertnamalarynyň şertlerine laýyklykda, garaşylmadyk waka sebäpli ýüze çykýan ýagdaýlaryna şaýatlyk edýär;

- Maliýe we ykdysady ýagdaýlary telekeçilik we daşarky ykdysady işleri üçin partner hökmünde ynamlydygyna güwä geçýän Türkmenistanyň kärhanalarynyň, guramalarynyň reýestrini döredýär;

- Halkara we daşary ýurt sergilerini guraýar, daşary ýurtlarda Türkmenistanyň kärhanalarynyň harytlarynyň sergisini taýarlamagy we geçirmegi, şeýle hem Türkmenistanda firmalaryň we guramalaryň görkezilmegini (wekilçiligini) amala aşyrýar;

- Beýleki döwletleriň söwda palatalary bilen aragatnaşyklary ösdürýär we amala aşyrýar, şolar bilen ylalaşyklar baglaýar, ykdysady, söwda missiýalaryny we delegasiýalaryny alyşmagy ýola goýýar;

- Işewür toparlaryň wekillerine we missiýalaryna partner saýlamakda we işewür gatnaşyklaryny ýola goýmakda hemaýat edýär, şeýle hem Türkmenistanyň başga ýurtlara çykýan telekeçilerine şunuň ýaly wezipeleri ýerine ýetirýär.

- Daşary ýurt firmalaryna we guramalaryna kommersiýa işini amala aşyrmak üçin zerur bolan hyzmatlaryň berilmegini üpjün edýär;

- Türkmenistanyň gatnaşan halkara şertnamalaryny Türkmenistanyň hereket edýän kanunlaryna ters gelmeýän, Palatanyň wezipelerine we maksatlaryna laýyk gelýän beýleki wezipeleri ýerine ýetirýär.

4-nji madda Söwda-senagat palatasyny döretmegiň we onuň işiniň ýörelgeleri

Söwda –senagat palatasynyň işi hususy, köpçülikleýin, jemgyýetçilik we döwlet bähbitleriniň utgaşdyrylmagy hojalyk özbaşdaklygy, maddy taýdan höweslendirilmegi, sosial adatylyk we kanunylyk ýaly ýörelgelere esaslanýar.

Söwda-senagat palatasy öz Ustawynda we başga aktlarda göz önünde tutulan wezipelerini ýerine ýetirmek bilen Türkmenistanyň Konstitusiyasynyň we kanunlarynyň çäklerinde hereket edýärler.

Söwda-senagat palatasy hojalyk işlerini diňe özüniň Ustawynyň wezipelerini ýerine ýetirmek bilen baglylykda amala aşyrýar, hojalyk hasaplaşyk ýörelgelerinde hereket edýär we alan girdejisiniň özüniň agzalarynyň arasynda paýlamaýar.

Söwda-senagat palatasy ýuridiki tarap bolup durýar, ol aýrybaşga emläge eýedir, onuň şol emläge eýeçilik hukugy bardyr, öz adyndan emläk we hususy emläk däl hukugyny edinip biler, borç çekip biler, sudda, Ýokary hojalyk sudunda we Söwda-senagat palatasynyň ýanyndaky arbitražda talapçy hem-de jogap beriji bolup biler.

Söwda-senagat palatasy özüne degişli emläk bilen öz borçnamalary babatda jogap berýär.

Söwda-senagat palatasy özüniň agzalarynyň borçnamalary boýunça jogap bermeýär, şonuň ýaly onuň agzalary hem Palatanyň borçnamalary boýunça jogap bermeýär.

Söwda-senagat palatasy özüniň döreden kärhanalarynyň, birleşikleriniň we guramalarynyň borçnamalary boýunça jogap bermeýär, şeýle hem şol kärhanalar, birleşikler we guramalar Palatanyň borçnamalary babatda jogap bermeýärler.

5-nji madda. Döwlet we Söwda-senagat palatasy

Döwlet Söwda-senagat palatasynyň hukuklarynyň we kanuny bähbitleriniň berjaý edilmegini üpjün edýär.

Döwlet we onuň organlary söwda-senagat palatasynyň borçnamalary boýunça jogap bermeýärler, şeýle hem Palata döwletiň we onuň organlarynyň borçnamalary babatda jogap bermeýär.

Döwlet Söwda-senagat palatasynyň işinde kanunlaryň berjaý edilşine gözegçiligi amala aşyrýar.

II bölüm

SÖWDA - SENAGAT PALATASYNYŇ DÖREÝŞI

6-njy madda. Söwda - senagat palatasyny döretmek

Söwda - senagat palatasy ondan az bolmadyk esaslandyryjylaryň inisiatiwasy boýunça döredilýär. Palatanyň esaslandyryjylary hökmünde eýeçiligiň görnüşlerine wedmostwolaýyn degişliligine we iş alyp barýan ugruna garamazdan kärhanalar, birleşmeler, telekeçiler we olaryň guramalary bolup bilerler.

Türkmenistanyň Söwda-senagat palatasyny döretmegiň insiatorlary Palatany Ustawyny kabul edýän we ýolbaşçy organlaryny düzýän esaslandyryjy gurultaý ýa-da umumy ýygnaç çagyýarlar.

7-nji madda. Söwda - senagat palatasynda agzalyk

Hojalyk işlerini amala aşyrýan ýa-da Türkmenistanyň başga döwletler bilen ykdysady, ylmy-tehniki we söwda aragatnaşyklaryny amala aşyrmakda gatnaşýan, eýeçiligiň we guramaçylyk hem hukuk formalarynyň görnüşlerine garamazdan kärhanalar we guramalar, bellenen tertipde bellige alnan aýry-aýry telekeçiler Söwda-senagat palatasynyň agzalary bolup durýar.

Pudaklaýyn ýa-da regional alamatlary boýunça telekeçileri birikdirýän assosiasiýalar we olaryň birleşmeleri hem Söwda-senagat palatasynyň agzalary bolup bilerler.

Palatanyň agzalary üçin giriş we her ýylky tölegleriniň möçberi Söwda-senagat palatasynyň Prawleniýesi tarapyndan onuň Ustawyna laýyklykda belleniýär.

Daşary ýurtlaryň ýuridik we fiziki taraplary Söwda-senagat palatasynyň agzalary bolup bilerler.

Söwda-senagat palatasy reýestre girizilen gününden Palatanyň agzasy bolan, ýokarda agzalan subýektleriň hasabyny ýöredýär.

Söwda-senagat palatasynda agzalyk:

- gurultaýlarda (umumy ýygnaklarda) kararlary kabul etmekde, Söwda-senagat palatasynyň edara etmekde başga organlaryň işlerinde, şeýle hem esaslandyryjy dokumentlerde kesgitlenilen düzgünlere we Söwda-senagat palatasynda hereket edýän beýleki düzgünlere laýyklykda şol organlary döretmekde gatnaşmaga;

- daşary ýurtly partnerlar bilen aragatnaşykda Söwda-senagat palatasynyň esaslandyryjy dokumentlerinde göz önünde tutulan ýeňillikleri we beýleki hukuklary almaga hukuk berýär.

8-nji madda. Söwda-senagat palatasynyň ustawy

Söwda - senagat palatasynyň Ustawy:

- Palatanyň adyny, maksatlaryny, wezipelerini we funksiýalaryny;
- Palatanyň agzalygyna kabul etmekligiň we ondan çykmaklygyň şertini we tertibini;
- Palatanyň agzalarynyň hukuklaryny we borçlaryny;
- Ýolbaşçy organlarynyň dörediliş tertibini we ygtybarlylygyny, olaryň ygtyýarlylygynyň möhletini, kararlary kabul etmekligiň tertibini;
- Palatanyň serişdelerini we başga emläklerini emele getiriji çeşmelerini;
- Söwda-senagat palatasynyň Ustawyna üýtgetmeleri we goşmaçalary girizmegiň tertibini;
- Palatanyň işini bes etmekligiň tertibini göz önünde tutmalydyr.

Ustawda Palatanyň işine degişli bolan başga ýagdaýlaryň hem göz önünde tutulmagy mümkindir.

Söwda-senagat palatasynyň Ustawy Türkmenistanyň kanunlaryna garşy gelmeli däldir.

9-njy madda. Söwda-senagat palatasyny döwlet belliginden geçirmek

Söwda-senagat palatasynyň döwlet tarapyndan bellige alynmagy Türkmenistanyň Adalat ministrligi tarapyndan amala aşyrylýar.

Söwda-senagat palatasyny bellige almak üçin Ustaw kabul edilen gününden bir aýlyk möhletde, Ustawy kabul eden esaslandyryjy gurultaýyň ýa-da umumy ýygnaýyň protokoly we bolmaly ýagdaýda kepillendirilen Ustawyň göçürmesi bilen goşup, esaslandyryjylaryň arzasy berilýär.

Söwda-senagat palatasyny bellige almak baradaky karar arza berlen gününden bir aýdan giç bolmadyk möhletde kabul edilmelidir.

Söwda-senagat palatasy ýuridik tarapyň hukugyna döwlet tarapyndan bellige alnanlygy (gaýtadan bellige alnanlygy) hayndaky şahadatnamany eýeçiligiň we hojalygy ýöretmegiň ähli görnüşlerindäki kärhanalary hem-de guramalary bellige alýan Ýeke-täk döwlet organyndan alan pursatyndan başlap eýe bolýar.

Söwda-senagat palatasynyň esaslandyryjy dokumentlerine üýtgetmeleriň we goşmaçalaryň girizilmegi Palatany bellige almakdaky tertipde we şol möhletlerde döwlet belligine alynmaga degişlidir.

Söwda-senagat palatasy, onuň esaslandyryjy dokumentlerine soňky üýtgetmeleri we goşmaçalary döwlet registrasiýasyndan geçirmek üçin Türkmenistanyň kanunlaryna laýyklykda kesgitlenilen tertipde we möçberlerde registrasion ýygymlary alynýar.

Söwda-senagat palatasynyň bellige alynmagyny ret etmeklik Palatany döretmegiň şu Kanunda kesgitlenilen tertipleri bozulan halatynda, şeýle hem esaslandyryjy dokumentleriň şu Kanunyň talaplaryna laýyk gelmedik halatlarynda mümkindir. Başga sebäplere görä Palatany registirlmekden ret etmeklige ýol berilmeýär.

Eger Söwda-senagat palatasy görkezilen möhletlerde bellige alynmadyk bolsa ýa-da ol bellige alynmakda esaslandyrylmadyk ýagdaýda ret edilende, Palatanyň sud üsti bilen karary şikaýat etmäge haky bardyr.

10-njy madda. Söwda-senagat palatasynyň işini bes etmek

Söwda-senagat palatasynyň işini bes etmekligi ony ýatyrmak ýa-da täzedden guramak arkaly amala aşyrylýar.

Söwda-senagat palatasyny täzedden guramak ýa-da ýatyrmaklyk gurultaýyň ýa-da umumy ýygnaýyň karary boýunça amala aşyrylýar.

Söwda-senagat palatasy zerur bolan üýtgetmeleriň eýeçiligiň we hojalygy ýöretmegiň ähli görnüşlerindäki kärhanalary hem-de guramalary bellige alýan Ýeke-täk döwlet organyna girizilen pursatyndan täzedden guralan ýa-da ýatyrylan hasap edilýär.

Ýatyrylan Söwda-senagat palatasynyň emlägi kreditorlaryň talaplary kanagatlandyrylandan soňra, onuň Ustawynda göz önünde tutulan maksatlara gönükdirilýär ýa-da kanuny mirasgärine eýeçilige geçirilýär.

III bölüm.

SÖWDA - SENAGAT PALATASYNÝŇ HUKUKLARY WE EÝEÇILIGI

11-nji madda. Söwda-senagat palatasynyň hukuklary

Söwda-senagat palatasy öz Ustawynda kesgitlenilen maksatlaryny, wezipelerini we funksiýalaryny amala aşyrmak üçin zerur bolan hukuklara eýedir.

Söwda - senagat palatasynyň şu aşakdakylara:

- döwlet organlarynda öz agzalaryna wekilçilik etmäge we olaryň kanuny bähbitlerini

goramaga;

- Türkmenistanda, şeýle hem daşary ýurtlarda ýuridiki we fiziki taraplar bilen bolan geleşikleri, şol sanda daşary söwda, kredit, weksel geleşiklerini, aksiýalary we beýleki gymmatly kagyzlar bilen geleşikleri we gaýry geleşikleri berjâý etmäge;

- Türkmenistanda, şol sanda daşary ýurtlarda gozgalýan we gozgalmaýan emläkleri gurmaga, edinmäge, haýryna almaga, kärendesine almaga we tabşyrmaga;

- Türkmenistanda we daşary ýurtlarda ýuridiki tarapyň hukugy bolan kärhanalary, birleşikleri we guramalary döretmäge, şeýle hem gatyşyk palatalary, bilelikdäki kärhanalary, söwda öýlerini, aksioner jemgyýetlerini we başga kärhanalary döretmekde gatnaşmaga;

- Türkmenistanyň kanunlaryna laýyklykda öz işini amala aşyrmagyň usullaryny, düzümini, ştatynyň raspisaniýesini, zähmet hakynyň we maddy taýdan höweslendirmeginiň formalaryny we möçberlerini kesgitlemäge;

- Özünüň filiallaryny we wekilliklerini, şol sanda daşary ýurtlarda açmaga;

- şu Kanunda we Türkmenistanyň beýleki kanunçylyk aktlarynda göz önünde tutulan beýleki ygtyýarlyklaryny amala aşyrmaga hukugy bardyr.

Özüniň ygtyýarlarynyň çäklerinde, Söwda - senagat palatasynyň tarapyndan berilen ýuridiki dokumentler Türkmenistanyň ähli territoriýasynda ykrar edilýär.

Söwda - senagat palatasynyň hukuklary onuň Ustawynda berkidilýär we hereket edýän kanunlaryň, göz önünde tutan tertibinde amala aşyrylýar.

12-nji madda. Söwda - senagat palatasynyň emlägi

Söwda-senagat palatasynyň aýrybaşga emlägi bolup, ol esasy we dolanyşyk serişdelerini, jaýlary, desgalary, enjamlary, walýuta we başga fondlary, kärhanalary, aksiýalary, obligasiýalary we beýleki gymmatly kagyzlary we özüniň Ustaw wezipelerini amala aşyrmak üçin zerur bolan başga emläkleri özünde jemleýär.

Söwda - senagat palatasynyň we onuň kärhanalarynyň we guramalarynyň balansynda durýan emläkler Palatanyň eýeçiligi bolup durýar, ol eýeçilik hakynda Türkmenistanyň kanunlarynda göz önünde tutulan statusa eýedir we Söwda - senagat palatasynyň Ustawyna laýyklykda dolandyrylýar.

Söwda - senagat palatasynyň kärhanalary, birleşikleri we guramalary özünde bar bolan emlägini özleriniň Ustawlarynda we düzgünlerde, şeýle hem şol kärhanalar, birleşikler we guramalar bilen Palatanyň arasynda baglaşylan şertnamalarda göz önünde tutulan wezipelerine we maksatlaryna laýyklykda doly hojalyk alyp barmak hukugy

esasynda ulanýarlar we ygtyýarlyk edýärler.

Giriş we agzalyk tölegleri, onuň garamagyndaky kärhanalaryň, birleşikleriň we guramalaryň hojalyk işleriniň girdejilerinden geçirilen we beýleki düşewüntler Söwda-senagat palatasynyň serişdeleriniň gözbaşy bolup durýar.

Söwda-senagat palatasynyň serişdeleri onuň işini üpjün etmäge we Palatanyň fondlaryny döretmäge gönükdirilýär.

Palatadan onuň agzalarynyň çykan halatynda, tölenen tölegler gaýtarylmaýar we Söwda-senagat palatasynyň emläginiň bölegi babatda talap mälim edilmeyär.

Söwda-senagat palatasynyň emlägi kanun tarapyndan goralýar.

13-nji madda. Söwda-senagat palatasynyň girdejilerine salgyt salmak

Söwda-senagat palatasynyň girdejilerine salgyt salmaklyk, salgyt salmaklyk barada hereket edýän kanunlara laýyklykda amala aşyrylýar.

IV bölüm.

SÖWDA - SENAGAT PALATASYNYŇ ORGANLARY

14-nji madda. Söwda-senagat palatasynyň ýolbaşçy organlary

Söwda-senagat palatasynyň ýolbaşçy organlary şular hasaplanylýar:

- Söwda-senagat palatasynyň gurultaýy;
- Söwda-senagat palatasynyň prawleniýesi;
- Söwda-senagat palatasynyň başlygy.

Söwda-senagat palatasynyň ýokary ýolbaşçy organy gurultaý bolup durýar.

Söwda-senagat palatasynyň ýokary ýolbaşçy organlarynyň işi onuň Ustawyna laýyklykda amala aşyrylýar.

15-nji madda. Söwda-senagat palatasynyň derňew komissiýasy

Söwda-senagat palatasynyň maliýe - hojalyk işlerini derňemäge, kassasyny, emlägini we hasabatyny barlamaga Söwda-senagat palatasynyň gurultaýy sanyny kesgitlemek bilen 5 ýyl möhlet üçin Palatanyň prawleniýesiniň düzümine girmeýän adamlardan derňew komissiýasyny saýlaýar.

V bölüm

ARBITRAŽ

16-njy madda. Söwda-senagat palatasynyň ýanyndaky arbitraž

Söwda - senagat palatasynyň ýanynda arbitraž döredilýär we ol taraplaryň ylalaşmagy esasynda Türkmenistanyň kanunlaryna laýyklykda, Türkmenistanyň gatnaşan döwletara ylalaşyklaryna we halkara şertnamalaryna laýyklykda, daşary söwda, beýleki halkara ykdysady we ylmy-tehniki baglanyşyklardan, şertnamalaýyn we başga graždan – hukuk gatnaşyklaryndan gelip çykýan jeddeleri çözüär.

Taraplar arbitražyň karary bilen ylalaşmadyk halatynda suda, hojalyk suduna ýüzlenip bilerler.

Söwda - senagat palatasynyň başga organlar döretmek we olaryň işi Türkmenistanyň degişli kanunçylyk aktlary bilen kadalaşdyrylýar.

VI bölüm

SÖWDA - SENAGAT PALATASYNYŇ HALKARA GATNAŞYKLARY, HALKARA GURAMALARYNA GATNAŞMAK, HALKARA ŞERTNAMALARY

17-nji madda. Söwda-senagat palatasynyň halkara gatnaşyklary we halkara guramalaryna gatnaşmagy

Söwda - senagat palatasy özüniň Ustawyna laýyklykda göni halkara gatnaşyklarda bolup hem-de degişli şertnamalary baglaşyp bilýär.

Söwda - senagat palatasy öz agzalarynyň bähbitlerine Halkara söwda palatasynda, Senagat eýeçiligini goramak boýunça halkara assosiasiýasynda, Halkara sergileriniň býurosunda, Telekeçilik işleri bilen bagly bolan meseleler boýunça halkara zähmet

guramasynda, şeýle hem başga halkara guramalarynda wekilçilik edýär.

18-nji madda. Halkara şertnamalary

Eger Türkmenistanyň gatnaşan halkara şertnamasynda şu Kanunyň mazmunyndaky düzgünlerden başga düzgünler kesgitlenen bolsa, onda halkara şertnamasynyň düzgünleri ulanylýar.

Türkmenistanyň Saparmyrat

Prezidenti   Türkmenbaşy

Aşgabat şäheri

1993-nji ýyl, 8-nji oktýabr

№ 898-XII

Symfony\Component\HttpFoundation\File\Exception\FileNotFoundException: The file "C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\Sowda-senagat palatasy hakynda.doc" does not exist in file C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\File\File.php on line 36

```
#0 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(94): Symfony\Component\HttpFoundation\File\File->__construct('C:\\Users\\Admini...')
#1 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(52): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->setFile('C:\\Users\\Admini...', 'attachment', false, true)
#2 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ResponseFactory.php(165): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->__construct('C:\\Users\\Admini...', 200, Array, true, 'attachment')
#3 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\app\Http\Controllers\ActController.php(35): Illuminate\Routing\ResponseFactory->download('C:\\Users\\Admini...')
#4 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Controller.php(54): App\Http\Controllers\ActController->export_word('35939')
#5 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ControllerDispatcher.php(45): Illuminate\Routing\Controller->callAction('export_word', Array)
```

#6 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(262): Illuminate\Routing\ControllerDispatcher->dispatch(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(App\Http\Controllers\ActController), 'export_word')

#7 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(205): Illuminate\Routing\Route->runController()

#8 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(721): Illuminate\Routing\Route->run()

#9 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Routing\Router->Illuminate\Routing\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))

#10 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\app\Http\Middleware\Check.php(30): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))

#11 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Check->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))

#12 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\app\Http\Middleware\Locale.php(27): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))

#13 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Locale->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))

#14 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Middleware\SubstituteBindings.php(50): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))

#15 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Routing\Middleware\SubstituteBindings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))

#16 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\VerifyCsrfToken.php(78): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))

#17 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\VerifyCsrfToken->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))

#18 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\View\Middleware\ShareErrorsFromSession.php(49): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))

#19 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\View\Middleware\ShareErrorsFromSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))

#20 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(121): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))

#21 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(64): Illuminate\Session\Middleware\StartSession->handleStatefulRequest(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Illuminate\Session\Store), Object(Closure))

#22 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Session\Middleware\StartSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))

#23 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Cookie\Middleware\AddQueuedCookiesToResponse.php(37): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))

#24 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\AddQueuedCookiesToResponse->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))

#25 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Cookie\Middleware\EncryptCookies.php(67): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))

#26 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\EncryptCookies->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))

#27 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))

#28 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(723): Illuminate\Pipeline\Pipeline->then(Object(Closure))

```
#29 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(698): Illuminate\Routing\Router-
>runRouteWithinStack(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(Illuminate\Http\
Request))
#30 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(662): Illuminate\Routing\Router-
>runRoute(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Illuminate\Routing\Route))
#31 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(651): Illuminate\Routing\Router-
>dispatchToRoute(Object(Illuminate\Http\Request))
#32 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(167): Illuminate\Routing\Router-
>dispatch(Object(Illuminate\Http\Request))
#33 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>Illuminate\Foundation\Http\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#34 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\livewire\livewire\
src\DisableBrowserCache.php(19): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#35 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Livewire\DisableBrowserCache-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#36 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#37 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ConvertEmptyStringsToNull.php(31):
Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\
Http\Request), Object(Closure))
#38 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ConvertEmptyStringsToNull->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#39 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#40 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TrimStrings.php(40): Illuminate\Foundation\
Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#41 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
TrimStrings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#42 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ValidatePostSize.php(27): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#43 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ValidatePostSize->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#44 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\PreventRequestsDuringMaintenance.php(86):
Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\
Request))
#45 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
PreventRequestsDuringMaintenance->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#46 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\fruitcake\laravel-
cors\src\HandleCors.php(38): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#47 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Fruitcake\Cors\HandleCors-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#48 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies.php(39): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#49 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#50 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
```

```
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#51 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(142): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#52 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(111): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>sendRequestThroughRouter(Object(Illuminate\Http\Request))
#53 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\index.php(52):
Illuminate\Foundation\Http\Kernel->handle(Object(Illuminate\Http\Request))
#54 {main}
```